

Eduskunnan sivistysvaliokunta
SiV@eduskunta.fi

Asiantuntijalausunto HE 19/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain ja vapaasta sivistystyöstä annetun lain muuttamisesta

Opetushallitus on ollut mukana valmistelemassa esitystä vapaassa sivistystyössä hankitun osaamisen näkyväksi tekemistä ja sen tuomista osaksi ns. KOSKI-tietovarantoa. Opetushallitus toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Lakiesityksessä oleva mahdollisuus viedä vapaassa sivistystyössä saavutettua osaamista ns. KOSKI-tietovarantoon tukee hallitusohjelman mukaista jatkuvan oppisen uudistusta. Uudistuksen taustalla ovat osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen periaatteet, joiden tavoitteena on tehdä yksilön eri tavoin hankittu osaaminen näkyväksi koulutusjärjestelmässä ja työelämässä. Vapaassa sivistystyössä tapahtuva tutkintoon johtamaton opiskelu on volyymiltaan merkittävä ja tuo yksittäiselle opiskelijalle monipuolista osaamista, jota on mahdollista tehdä aiempaa näkyvämmäksi tuomalla se KOSKI-tietovarantoon. KOSKI-tietovarannon hyödyntämisen myötä vapaassa sivistystyössä hankitun osaamisen tunnistaminen ja hyödyntäminen mahdollistuisi ja tehostuisi uudella tavalla sekä opiskelijan suorittamisessa muissa opinnoissa että muuttuvassa työelämässä.

Vapaan sivistystyön koulutuksien tuominen KOSKI-tietovarantoon perustuisi vapaan sivistystyön oppilaitosten vapaaehtoisuuteen ja opiskelijan antamaan suostumukseen sekä oikeuteen hallinnoida suostumuksen puitteissa suoritustietojensa näkymistä tietovarannossa.

Opintosuoritusten vieminen KOSKI-tietovarantoon aiheuttaa oppilaitoksissa kirjaustapamuutoksia ja kustannuksia, jotka voivat rasittaa etenkin pieniä oppilaitoksia. Kokonaisvaltainen osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen mahdollisimman laajamittainen edistäminen edellyttää lähivuosina riittävää rahallista panostusta esim. tukien, avustusten ja niihin liittyvien painopisteiden muodossa.

Näiden lisäksi mahdollisia taloudellisia kannustimia kannattaa pohtia, jotta osaamisperusteisuusajattelu edistyisi, KOSKI-tietovarantoon vapaaehtoisesti vietävien opintosuoritusten määrä kasvaisi sekä osaamisen tunnustaminen ja tunnistaminen lisääntyisi.

Opetushallitus pitää tärkeänä, että uuden koulutusmuodon KOSKI-tietovarantoon liittymisen myötä Opetushallitukselle on huolehdittava riittävät ylläpitoresurssit uudesta kokonaisuudesta huolehtimiseen.

Kehittämispäällikkö

Joonas Mäkinen